

GHEORGHE POENARU BORDEA

(28. 06. 1937–13. 05. 2004)

Cultura și istoriografia românească suferă o nouă și ireparabilă pierdere. Colegul și prietenul, distinsul cercetător și profesor, Gheorghe Poenaru Bordea – Poe, așa cum îi spuneau cei aproiați – a plecat dintre noi pe drumul fără întoarcere, după o lungă și grea suferință (leucemie).

Poe a avut nenorocul să trăiască în timpuri dificile și triste. A avut parte de toate dezavantajele unei „origini sociale nesănătoase”, ca descendant al unei vechi și strălucite familii de boieri olteni, prezentă în multe momente memorabile ale istoriei României din ultimele secole. De la acești înaintași a moștenit o distincție și un rafinament intelectual aparte. Formația sa intelectuală a fost întregită de îndrumările primite de la cățiva remarcabili profesori, cum au fost Emil Condurachi, Dionisie M. Pippidi, Dumitru Tudor sau Ion Nestor, pe care îi pomenea întotdeauna cu multă dragoste și recunoștință.

Din anii facultății, Poe a simțit o atracție puternică pentru istorie veche și arheologie; a participat la săpături în variate și importante obiective (Histria, Sucidava, Mănăstirea Slatina, București-Ciurel), completate cu o intensă activitate în cercul științific studențesc și încununate cu o frumoasă teză de licență despre „Tabula Hebana”, susținută la profesorul D. M. Pippidi.

L-am cunoscut bine încă din acei ani, întâlnindu-ne adesea în facultate, dar și în alte locuri, uneori neașteptate pentru cei care cred că oamenii de știință nu pot fi oameni, ci niște mașini de creat. Era prezent la toate manifestările sportive, fiind „susletul” galeriei (de an și de facultate), așa cum mai târziu, prin spontaneitatea și vioiciunea sa, era în centrul discuțiilor noastre interminabile, care aveau loc după căderea întunericului pe unul din sănătările arheologice unde ne reunise soarta (Romula, Ghindăuanii). Acele momente, ca și multe altele, cum au fost participările comune la diferite simpozioane și congrese din toată țara sau de peste hotare, elaborarea împreună a primelor articole – colaborare continuată și în ultimii ani –, ca și multe, multe altele, nu vor putea fi stăsești niciodată din memoria.

Cu toate că a absolvit strălucit Facultatea de Istorie a Universității din București (1959), Poe nu a avut șansa de a lucra de la început într-un centru științific sau universitar, fiind „repartizat” după licență la Școala generală din Lunca Banului, de pe malul Prutului, în fostul raion Huși, care aparținea pe atunci regiunii Iași. În aprilie 1961 a profesat aici, predând istoria, limba română și ...educația fizică. Cu toate greutățile, dragostea pentru arheologie i-a rămas neschimbătă, colaborând în clipele libere din timpul anului școlar sau în timpul concediului la cercetările Muzeului de Istorie din Huși și ale Filialei din Iași a Academiei Române, numeroase situri menționate în *Așezări din Moldova. De la paleolitic pînă în secolul al XVIII-lea* (București, 1970; autori N. Zaharia, M. Petrescu-Dîmbovîță, Em. Zaharia) reprezentând rodul propriilor sale periegheze (14).

Abia în anul 1961, cu susținerea profesorilor M. Petrescu-Dîmbovița, D. M. Pippidi, Em. Condurachi și D. Tudor, reușește să se transfere la Muzeul de arheologie din Constanța, unde va lucra până în 1965. De această dată, antichitățile dobrogene i-au intrat adânc în suflet și lor le va rămâne mereu credincios. A participat în acea vreme la săpăturile arheologice din Constanța, Histria și Adamclisi, și și-a adâncit cunoștințele de amforologie, epigrafie și numismatică. Acum, numele său a început să fi cunoscut ca autor, acum a început el drumul anevoios al cercetării specializezate.

În anul 1966 va susține un concurs la Institutul de Arheologie din București, în urma căruia, Poe va fi încadrat cercetător la Cabinetul Numismatic. Aici a avut norocul să întâlnească pe câțiva dintre cei mai buni numismati români ai momentului, în frunte cu profesorul Bucur Mitrea, căruia i se alăturareseră Constantin Preda și Mariana Chitescu. De prietenia și sfaturile lor Poe a beneficiat din belșug. Cu toții au alcătuit o puternică echipă, care a realizat câteva lucruri extraordinare la Cabinetul Numismatic bucureștean: un inventar general, un fișier complet cu piesele monetare existente în colecție, o colecție de mulaje și o bibliotecă specializată. Acestea toate erau puse la dispoziția tuturor specialiștilor, din țară și de peste hotare, care îi călcau pragul. Contribuția lui Poe la această aducere a Cabinetului Numismatic la nivelul cerințelor cercetării mondiale a fost majoră. Este un capitol al muncii numismatului, care stă sub semnul altruismului și devotamentului pentru știință. Din acest efort nu se îmbogățea lista de lucrări, nu era remarcată activitatea științifică, ci, doar uneori, în subsolul unei pagini se spuneau căteva cuvinte de mulțumire.

La Institutul de Arheologie din București Poe a avut o carieră prodigioasă, aici lucrând până în ultimele zile ale vieții. A îndeplinit diferite funcții și de multe ori a fost implicat în bunul mers al activității întregului institut, adesea în momente nefavorabile acestuia din punct de vedere politic. Prin echilibrul și inteligența sa, de multe ori institutul a reușit să depășească momentele mai dificile.

Cu toate că preocupările sale științifice au fost numeroase și diverse (arheologie, epigrafie, amforologie și, bineînțeles, numismatică), ele au fost concentrate îndeosebi în aria cunoașterii civilizațiilor greacă și română. Poe a participat la numeroase șantiere arheologice (Histria, Tomis, Adamclisi, Romula, Sucidava, Arutela s.a.), a publicat consistente studii despre amforele ștampilate din Tomis și Callatis sau despre ceramică romană, însă, cele mai multe și solide lucrări ale sale au fost dedicate numismaticii greco-romane și bizantine. A studiat și publicat monedele din diferite situri arheologice (Histria, Tomis, Fântânele, Halmyris, Sucidava, Adamclisi, Arutela, Bumbești etc.) sau a făcut cunoscute numeroase tezaure monetare grecești, romane și bizantine (Ghindăuani, Celeiu, Breaza, Adâncă, Mărășești, Breasta, Sadova etc.), multe dintre articolele sale de acest fel constituind adevărate modele ale genului.

Și-a susținut cu mult succes în anul 1978, sub conducerea profesorului Emil Condurachi, teza de doctorat, intitulată *Viața economică în Pontul Stîng în lumina izvoarelor arheologice și numismatice*.

O caracteristică însemnată a contribuțiilor sale numismatice este reprezentată de interpretarea istorică a descoperirilor monetare, asupra căreia a insistat întotdeauna. Un alt fapt remarcabil, în condițiile de atunci ale vieții științifice din țara noastră, constă în informația bibliografică foarte bogată care însoțește oricare din lucrările sale.

Prințe ultimele sale pagini se numără și cele din noul tratat de istorie a românilor (*Istoria Românilor*, Editura Enciclopedică, București, 2002), unde s-a ocupat pe larg și cu multă competență de emisiunile monetare ale coloniilor grecești din Dobrogea.

A avut numeroși prieteni și colaboratori în țară și străinătate, fiind deosebit de apreciat ca un cercetător onest și foarte competent. Menționează participarea sa la multe congrese internaționale de numismatică, la cele de la Berna și Londra fiind chiar unul din raportori. A colaborat intens la publicații prestigioase (*Numismatic Literature*, New York și *Coin Hoard*, Londra) sau la proiecte internaționale de mare anvergură. Adesea era invitat în străinătate pentru diverse colaborări sau pentru a susține conferințe (Paris – la EHESS, Padova, Lecce, Roma, Sorbona).

Ca o recunoaștere a meritelor sale științifice, a primit premiul „Vasile Pârvan” al Academiei Române (1982) și a devenit membru al Royal Numismatic Society (1974) sau al Societății Numismaticii Croate (1988). Poenaru Bordea s-a implicat intens și în bunul mers al Societății Numismatici Române (vicepreședinte din 1982), dar și în editarea prestigioaselor reviste *Studii și cercetări de numismatică și Buletinul Societății Numismatici Române* (redactor responsabil adjunct la ambele).

În același timp, Poe a predat și a făcut seminarii la Universitatea din Padova și la Facultatea de Istorie din București, iar în ultimii ani a început să conducă doctorate în cadrul Institutului de Arheologie din București.

A muncit enorm și a avut o influență benefică asupra multor serii de studenți și de tineri cercetători. Biroul său era tot timpul deschis acestora și adesea aici se întâlneau colegi veniți din toate colțurile țării sau ale lumii. Spiritul său fin, doct și cu o subtilă ironie domina aceste reuniuni spontane. Chipul său, vocea, speculațiile – în sensul bun al cuvântului – se vor păstra mereu în memoria celor care l-au cunoscut și iubit. Să-ți fie țărâna ușoară, dragă Poe.

VIRGIL MIHAILESCU-BİRLIBA

LISTA DE LUCRĂRI

I. Cărți

1. *Noi monumente epigrafice din Scythia Minor*, Constanța, 1964 (în colaborare).
2. *Arta iraniană în colecțiile din Republica Socialistă Română*, catalog de expoziție, București, 1971 (în colaborare).
3. *An Inventory of Greek Coin Hoards*, ed. M. Thompson, O. Mörkhölm, C. M. Kraay, New York, 1973 (în colaborare).
4. *Dicționar de istorie veche a României (Paleolitic – sec. X)*, ed. D. M. Pippidi, București, 1976 (în colaborare).
5. *Monedele antice de aur și argint din colecția Muzeului județean Brașov, Cumidava*, XI, Brașov, 1978 (în colaborare).
6. *Monnaies*, în Al. Suceveanu, *Histria VI. Les thermes romains*, București, 1982, p. 149-166.
7. *Enciclopedia civilizației romane*, ed. D. Tudor, București, 1982 (în colaborare).
8. *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, ed. C. Preda, I, A-C, București, 1994 (în colaborare).
9. *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, ed. C. Preda, II, D-L, București, 1996 (în colaborare).
10. *Monedă, în Al. Suceveanu, Fântânele. Contribuții la studiul vieții rurale în Dobrogea română*, București, 1998, p. 191-216.
11. *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, ed. C. Preda, III, M-Q, București, 2000 (în colaborare).
12. *Istoria Românilor*, I, ed. M. Petrescu-Dîmbrovîja, A. Vulpe, București, 2002, p. 57-62, 557-570 (în colaborare).
13. *Halmyris. I. Monografie arheologică*, Cluj-Napoca, 2003, VI. *Monedele* (în colaborare).

II. Studii și articole

14. *Citeva inscripții recent descoperite în Dobrogea*, în *StCl*, V, 1963, p. 289-297.
15. *O nouă basilică creștină la Tomis*, în *RevMuz*, 1965, p. 438.
16. *Amfore stampilate din Tomis*, în *SCIIV*, 19, 1968, 1, p. 41-61 (în colaborare).
17. *Un mic tezaur de denari romani imperiali descoperit la Ghindăoani (jud. Neamț)*, în *SCIIV*, 19, 1968, 4, p. 597-611 (în colaborare).
18. *Un tezaur de monede callatiene din perioada autonomiei*, în *SCN*, IV, 1968, p. 103-125.
19. *Note numismatice dobragene*, în *SCN*, IV, 1968, p. 397-404.
20. *Monedă bizantine din Dobrogea provenite dintr-o mică colecție*, în *SCN*, IV, 1968, p. 405-408.
21. *Dări de seamă asupra activității numismatice din alte țări: Anglia*, în *SCN*, IV, 1968, p. 510-511.
22. *Dări de seamă asupra activității numismatice din alte țări: Franța*, în *SCN*, IV, 1968, p. 511-514.
23. *Dări de seamă asupra activității numismatice din alte țări: Belgia*, în *SCN*, IV, 1968, p. 516-517.
24. *Dări de seamă asupra activității numismatice din alte țări: Italia*, în *SCN*, IV, 1968, p. 517-518.
25. *Quelques monnaies trouvées à Adamclisi et la fin de Civitas Tropaenium*, în *Dacia*, N.S., XII, 1968, p. 409-411.
26. *Date noi în legătură cu castrul Arutela*, în *SCIY*, 20, 1969, 1, p. 101-111 (în colaborare).
27. *Monede mai puțin cunoscute din timpul lui Ptolemaios al V-lea emise în Cipru*, în *StCl*, XI, 1969, p. 221-224.
28. *Amphora stamps from Callatis and South Dobrogea*, în *Dacia*, N.S., XIII, 1969, p. 127-282 (în colaborare).
29. *Arutela. I-II*, în *SMMIM*, II-III, 1969-1970, p. 8-45 (în colaborare).
30. *Contributions à l'histoire de l'Empire romain à la lumière des deux trésors monétaires des IVe-Ve siècles découverts à Celeiu*, în *Dacia*, N.S., XIV, 1970, p. 251-295 (în colaborare).
31. *Discuție pe marginea cîtoră monede străine descoperite în Dobrogea antică*, în *SCIIV*, 21, 1970, 1, p. 133-144.
32. *Numismatica și distrugerea Histriei la mijlocul secolului al III-lea e.n.*, în *SCN*, V, 1971, p. 91-113.
33. *Un tezaur de denari romani republicanii și de la începutul Principatului descoperit la Breaza, comuna Lisa (jud. Brașov)*, în *SCN*, V, 1971, p. 265-282 (în colaborare).
34. *Notă adițională privind tezaurul de denari romani imperiali descoperit la Ghindăoani (jud. Neamț)*, în *SCN*, V, 1971, p. 383-388 (în colaborare).
35. *Denari romani republicanii descoperiți la Bumbești, județul Gorj*, în *RevMuz*, VIII, 1971, 3, p. 259-260 (în colaborare).

36. *Monede recent descoperite la Histria și unele probleme de circulație monetară în Dobrogea antică*, în *Pontica*, IV, 1971, p. 319-337.
37. *Însemnări privind amforele stampilate*, în *SCIV*, 22, 1971, 3, p. 501-505.
38. *Monede bizantine de bronz din secolele V-VII în Dobrogea*, în *BMI*, X, 1971, 3, p. 51-57.
39. *O nouă bazilică creștină la Tomis*, în Sesiunea de comunicări științifică a Muzeelor de istorie, decembrie 1964, II, București, 1971, p. 468-484.
40. *Monnaies byzantines des VIe-VIIe siècles en Dobroudja*, în *XIVe Congrès International des Etudes Byzantines. Résumés-Communications*, București, 6-12 sept. 1971, București, 1971, p. 218-219.
41. *Un segment din limes alutanus. Fortificațiile romane din jurul masivului Cozia*, în *BMI*, CXLI, 1972, 3, p. 27-32 (în colaborare).
42. *Primele săpături arheologice în fortificația romană de la Rădăcinești*, în *SCIV*, 23, 1972, 3, p. 477-486 (în colaborare).
43. *Date noi privind tezaurul de la Adinca, jud. Dimbovița*, în *Acta Valachica*, 3, 1972, p. 109-131 (în colaborare).
44. *Monedele descoperite în necropola Sucidavei, în campania a XX-a (1968)*, în *Materiale*, X, București, 1973, p. 141-146.
45. *Citeva descoperiri monetare din Oltenia preromană*, în *BMI*, XLII, 1975, 1, p. 25-30 (în colaborare).
46. *Date noi privind cultele de la Romula-Malva în lumina vaselor cu figuri în relief*, în *SCIV*, 24, 1973, 2, p. 239-257 (în colaborare).
47. *Arutela III-IV. Observații asupra campaniilor arheologice din 1969-1970*, în *SMMIM*, VI, 1973, p. 12-26 (în colaborare).
48. *Les fortifications romaines sur le limes alutanus dans la zone du massif de la Cozia*, în *Actes du XIe Congrès International d'Etudes sur les frontières romaines. Mamaia*, București-Köln-Wien, 1974, p. 247-257 (în colaborare).
49. *Le trésor de Mărășești. Les statères en or des cités du Pont Gauche et le problème des relations avec le monde grec et les populations locales aux VIe-VIIe siècles av.n.è. în Dacia, N.S., XVIII*, 1974, p. 103-125.
50. *Citeva date noi privind circulația denarilor romani republicană în Dobrogea*, în *Pontica*, VII, 1974, p. 219-238.
51. *Castrele hadriene din valea carpatică a Oltului*, în *Oltenia*, I, 1974, p. 47-59 (în colaborare).
52. *Citeva monede bizantine descoperite în Oltenia*, în *SCIVA*, 26, 1975, I, p. 153-155 (în colaborare).
53. *Al III-lea Congres Internațional de studii sud-est europene. 4-11 septembrie 1974*, în *SCIVA*, 26, 1975, I, p. 157-158 (în colaborare).
54. *Studii de numismatică greacă în România între 1947-1974*, în *BSNR*, LXVII-LXIX, 1973-1975, 121-123, p. 17-41.
55. *Încă o tetradrahmă din tezaurul de la Bătășani, jud. Vilcea*, în *BSNR*, LXVII-LXIX, 1973-1975, 121-123, p. 49-51 (în colaborare).
56. *Descoperirile monetare din cetățuia romano-bizantină de la Sucidava, cu specială privire asupra perioadei 260-328. Campaniile 1966-1971*, în *SCN*, VI, 1975, p. 69-106.
57. *Monede romane și bizantine provenite din nordul Dobrogei*, în *Peuce*, IV, 1973-1975, p. 133-173 (în colaborare).
58. *Monedele bizantine dintr-o colecție formată la Constanța*, în *SCIVA*, 27, 1976, 2, p. 215-229 (în colaborare).
59. *Monnaies byzantines des VIe-VIIe siècles en Dobroudja*, în *Actes du XIVe Congrès International des Etudes Byzantines. Bucarest, 6-12 septembrie, 1971*, III, București, 1976, p. 203-213.
60. *Contributions à l'étude des monnaies pointées de flèche à la lumière des trésors de Jurilovca, dép. de Tulcea, în IIe Congrès International des thracologie, Bucarest, 4-10 septembrie 1976. Résumés des rapports et communications*, București, 1976, p. 110-111 (în colaborare).
61. *Amfore stampilate din Callatis în Colecția Muzeului Militar Central*, în *SMMIM*, VII-VIII, 1974-1975, p. 5-12.
62. *Fortificația centrală de la Romula*, în *SMMIM*, IX, 1976 (1977), p. 3-15 (în colaborare).
63. *Monede din colecția Muzeului Militar Central I. Denari romani republicană*, în *SMMIM*, IX, 1976, p. 162-170.
64. *Al II-lea Congres internațional de tracologie, București, 4-10 septembrie 1976*, în *SCIVA*, 28, 1977, I, p. 3-18 (în colaborare).
65. *Le IIe Congrès International de Thracologie*, în *Dacia, N.S., XXI*, 1977, p. 5-12 (în colaborare).
66. *Le complexe de fortifications de Romula dans le cadre du système défensif du limes Alutanus*, în *Akten des XI. Internationalen Limes Kongress (Székesfehérvár, 8.-6. 9. 1976)*, Budapest, 1977, p. 353-364 (în colaborare).
67. *Complexul de fortificații de la Romula în cadrul sistemului defensiv roman de pe Limes Alutanus*, în *SMMIM*, X, 1977, p. 17-24 (în colaborare).
68. *Cercetări arheologice în castrul roman de la Acidava, satul Enoșești, comună Piatra Olt, județul Olt*, în *SMMIM*, XI, 1978, p. 137-142 (în colaborare).
69. *Noi date numismatice privind prezențele bizantine în Cimpia Română în secolele IX-XI*, în *Ilfov - file de istorie*, 1, 1978, p. 135-141 (în colaborare).
70. *Viața economică în Pontul Stîng în epoca elenistică în lumina izvoarelor arheologice și numismatice*, rezumatul tezei de doctorat, București, 1978, 24 p.
71. *Săpăturile de salvare de la castrul Arutela din 1978*, în *Materiale*, Oradea, 1979, p. 235-236 (în colaborare).

72. Arutela V. *Campania de săpături de salvare din anul 1978*, în SMMIM, XII, 1979, p. 124-145 (în colaborare).
73. Mainland Greece. *Les régions balkaniques et le littoral septentrional du Pont Euxin*, în *A Survey of Numismatic Research 1972-1977*, Berna, 1979, p. 23-28.
74. *Les régions balkaniques et le littoral septentrional du Pont Euxin*, în *A Survey of Numismatic Research 1972-1977*, Berna, 1979, p. 98-105.
75. *Aperçu bibliographique sur les monnaies grecques des régions balkaniques et du littoral septentrional du Pont Euxin à l'époque romaine*, în Dacia, N.S., XXIII, 1979, p. 315-317.
76. *Les statères uest-poniques de type Alexandre le Grand et Lysimaque*, în RBN, CXXV, 1979, p. 37-51.
77. *Les deux camps de Praetorium sur le limes Alutanus*, în *Roman Frontier Studies 1979. Papers presented to the 12th International Congress of Roman Frontier Studies*, BAR International Series, 71, Oxford, 1980 p. 815-829 (în colaborare).
78. *Cele două castre de la Praetorium pe Limes Alutanus*, în SMMIM, XIII, 1980, p. 75-84 (în colaborare).
79. *Noi materiale arheologice de la Romula*, în SMMIM, XIII, 1980, p. 106-122 (în colaborare).
80. *Tezaurul de la Breasta și alte descoperiri de denari romani republicani din Oltenia*, în SCN, VII, 1980, p. 71-81.
81. *Tezaurul de denari romani republicanii de la Lunca, orașul Ocnele Mari (jud. Vilcea)*, în SCN, VII, 1980, p. 149-153 (în colaborare).
82. *Contributions à l'étude des monnaies pointes de flèche à la lumière des trésors de Jurilovca, dép. de Tulcea*, în *Actes du IIe Congrès International de Thracologie*, II, București, 1980, p. 141-150 (în colaborare).
83. *Probleme istorice Dobrogea (secolele VI-VII) în lumina monedelor bizantine din colecția Muzeului de Istorie Națională și Arheologie din Constanța*, în SCIVA, 31, 1980, 3, p. 377-396 (în colaborare).
84. *Castrele de la Praetorium din sectorul de nord a Limesului Alutanus*, în Drobeta, IV, 1980, p. 109-116 (în colaborare).
85. *Tezaurul de denari romani republicanii de la Sadova (jud. Dolj)*, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 139-151 (în colaborare).
86. *Denari romani din vechi descoperiri monetare*, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 161-169 (în colaborare).
87. *Citeva monede romane și bizantine descoperite întimplător la Capidava*, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 247-251.
88. *Citeva monede antice și bizantine din sudul Dobrogei*, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 635-643 (în colaborare).
89. *Monede bizantine descoperite în Dobrogea intrate într-o colecție din București*, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 645-650 (în colaborare).
90. *Al IX-lea Congres Internațional de Numismatică*. Berna, 10-15 septembrie 1979, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 716-722.
91. *Masa rotundă „Numismatică și statistică: antichitate – ev mediu”*, Paris, 17-19 septembrie 1979, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 722-726.
92. *Jean Babelon (1889-1978)*, în BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 731-732.
93. *Castrul de la Titești, com. Perișani, jud. Vilcea*, în SCIVA, 32, 1981, 4, p. 581-591 (în colaborare).
94. *Problème historique de la Dobroudja (VIe-VIIe siècles) à la lumière des monnaies byzantines traitées par des méthodes statistiques*, în PACT (Actes de la Table ronde Numismatique-Statistique: Antiquité-Moyen Age, Paris, 17-19 septembre 1979), Strasbourg, 1981, p. 349-361.
95. *Contribuții la istoria Diernei în lumina descoperirilor monetare din săpăturile arheologice din 1967*, în BSNR, LXXV-LXXVI, 1981-1982 (1983), 129-130, p. 169-208 (în colaborare).
96. *Contribuții la studiul păstrării monedelor bizantine în Dobrogea în secolele VII-X*, în BSNR, LXXV-LXXVI, 1981-1982, 129-130, p. 237-251 (în colaborare).
97. *Dumitru Tudor (1908-1982)*, în SCIVA, 33, 1982, 3, p. 348-350.
98. *Maria Chițescu (1934-1982)*, în SCIVA, 33, 1982, 3, p. 438-441.
99. *Circulation des monnaies d'Appollonia et de Dyrrachion en Dacie Préromaine et dans les régions du Bas-Danube, în L'Adriatico tra Mediterraneo e Penisola Balcanica nell'antichità*, Taranto, 1983, p. 221-237.
100. *Academicianul Emil Condurachi la 70 de ani*, în SCN, VIII, 1984, p. 13-15.
101. *Contribuții la circulația monetară din centrul Transilvaniei în secolul I i.e.n.: tezaurul monetar descoperit la Icland* (com. Ernei, jud. Mureș), în SCN, VIII, 1984, p. 53-75 (în colaborare).
102. *Un denar emis pentru Annia Faustina*, în SCN, VIII, 1984, p. 117-118 (în colaborare).
103. *Monedă rare și inedite din Moesia Inferior. Tomis. I. De la Augustus la Commodus*, în BSNR, LXXVIII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 89-107 (în colaborare).
104. *Alte cîteva monede descoperite la Capidava*, în BSNR, LXXVIII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 169-176.
105. *Tezaurul de monede bizantine de aur descoperit în săpăturile arheologice din anul 1899 de la Axiopolis*, în BSNR, LXXVIII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 177-197 (în colaborare).

106. *Adolphe Rogalski (1913-1984)*, în *BSNR*, LXXVIII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 505.
107. *Tezaurul de vîrfuri de săgeți monetare de la Nuntași*, în *Symposia Thracologica*, 3, Constanța, 1985, p. 58 (în colaborare).
108. *Les régions Balkaniques et le littoral septentrional du Pont Euxin*, în *A Survey of Numismatic Research 1978-1984*, Londra, 1986, p. 87-116.
109. *Les timbres amphoriques de Thasos à Callatis*, în *Recherches sur les amphores grecques (BCH, suppl. XIII)*, Paris, 1986, p. 335-351.
110. *Le trésor de monnaies du Bas-Empire romain découvert à Ulmetum en 1912*, în *RIN*, XC, 1988, p. 295-328 (în colaborare).
111. *Axiopolis ad III do VII vijeka nase era u svjetlu monetarnik otkrita*, în *Numizmatika – Zagreb* (spomen izdanje 1928-1988), I, VII, Zagreb, 1988, p. 26-45 (în colaborare).
112. *Nouveaux timbres amphoriques thaïsiens de Callatis*, în *Dacia*, N.S., XXXII, 1988, p. 27-35 (în colaborare).
113. *Axiopolis aux IIIe-VIIe siècles de n.è. à la lumière des découvertes monétaires*, în *SCN*, IX, 1989, p. 53-73 (în colaborare).
114. *Monede romane tîrzi și bizantine (secolele IV-XI) descoperite pe teritoriul județului Argeș*, în *SCN*, IX, 1989, p. 75-88 (în colaborare).
115. *Emil Condurachi (1912-1987)*, în *SCN*, IX, 1989, p. 163-164.
116. *Nouveaux timbres amphoriques sinopéens de Callatis*, în *Dacia*, N.S., XXXIII, 1989, p. 111-123 (în colaborare).
117. *Découvertes monétaires en Roumanie – 1988 (XXXII)*, în *Dacia*, N.S., XXXIII, 1989, p. 259-266 (în colaborare).
118. *Tezaurul de monede romane tîrzi descoperit la Ulmetum în 1912*, în *Pontica*, 21-22, 1988-1989, p. 163-186 (în colaborare).
119. *Tezaurul monetar din secolul al V-lea e.n. de la Beștepe, com. Mahmudia, jud. Tulcea*, în *Symposia Thracologica*, 7, Tulcea, 1989, p. 372 (în colaborare).
120. *Etude quantitative sur les timbres amphoriques sinopéens à Callatis*, în *Dacia*, N.S., XXXIV, 1990, p. 111-127 (în colaborare).
121. *Découvertes monétaires en Roumanie – 1989 (XXXIII)*, în *Dacia*, N.S., XXXIV, 1990, p. 299-308 (în colaborare).
122. *Un tezaur de monede din bronz din vremea împăratului Constantin cel Mare descoperit la Tomis*, în *Pontica*, 23, 1990, p. 267-275 (în colaborare).
123. *Tezaurul de monede romane tîrzi descoperit la Beștepe*, în *Pontica*, 23, 1990, p. 277-314 (în colaborare).
124. *La circulation monétaire à Tomis aux IVe-Ve siècles*, în *Xe Congrès International de Numismatique organisé à Bruxelles du 8 au 13 septembre 1991 par la Société Royale de Numismatique de Belgique. Résumé des communications*, Bruxelles, 1991, p. 73 (în colaborare).
125. *Fortificația și așezarea romană târzie de la Babadag-Topraichioi (cap. VIII, Monedele)*, în *Peuce*, 10, 1991, 1, p. 271-319.
126. *Fortificația și așezarea romană târzie de la Babadag-Topraichioi (cap. VIII, Monedele)*, în *Peuce*, 10, 1991, 2, p. 302-310, pl. 84-92.
127. *Căteva monede romane descoperite la Mahmudia și Independența*, în *Peuce*, 10, 1991, 1, p. 411-415 (în colaborare).
128. *Căteva monede romane descoperite la Mahmudia și Independența*, în *Peuce*, 10, 1991, 2, p. 379, pl. 1 (în colaborare).
129. *Monede de aur romane și bizantine din colecția Maria și dr. George Severeanu*, în *Peuce*, 10, 1991, 1, p. 485-495 (în colaborare).
130. *Monede de aur romane și bizantine din colecția Maria și dr. George Severeanu*, în *Peuce*, 10, 1991, 2, p. 391-396, pl. I-VI (în colaborare).
131. *Découvertes monétaires en Roumanie – 1990 (XXXIV)*, în *Dacia*, N.S., XXXV, 1991, p. 215-228 (în colaborare).
132. *Minimi din tezaurul descoperit la Constanța în cartierul Anadolchioi*, în *BSNR*, LXXX-LXXXV, 1986-1991 (1992), 134-139, p. 101-115 (în colaborare).
133. *Un taler de la Despot-Vodă*, în *BSNR*, LXXX-LXXXV, 1986-1991 (1992), 134-139, p. 155-159 (în colaborare).
134. *Un fragment de tezaur de denari romani imperiali descoperit la Pâncești, județul Bacău*, în *BSNR*, LXXX-LXXXV, 1986-1991 (1992), 134-139, p. 275-280 (în colaborare).
135. *Corneliu Popa (1937-1991)*, în *BSNR*, LXXX-LXXXV, 1986-1991 (1992), 134-139, p. 341-342.
136. *Căteva depozite monetare din Scythia Minor depuse ca ofrande funerare*, în *Pontica*, 24, 1991, p. 347-371 (în colaborare).
137. *Količestvennyi analiz Sinopskikh amfornyh kleim iz Callatisa*, în *Grečeskie amfory. Les amphores grecques*, Saratov, 1992, p. 229-253 (în colaborare).
138. *Un trésor de monnaies en bronze du temps de l'empereur Constantin le Grand, découvert à Tomis*, în *Symposia Thracologica*, 9, București, 1992, p. 178 (în colaborare).
139. *Découvertes monétaires en Roumanie – 1991 (XXXV)*, în *Dacia*, N.S., XXXVI, 1992, p. 199-206 (în colaborare).

140. *La circulation monétaire à Tomis aux IVe-Ve siècles*, în *Actes du Xe Congrès International de Numismatique organisé à l'occasion du 150e anniversaire de la Société Royale de Numismatique de Belgique, Bruxelles, 8-13 septembre 1991*, II, Louvain-la-Neuve, 1993, p. 355-370 (în colaborare).
141. *Découvertes monétaires en Roumaine – 1992 (XXXVI)*, în *Dacia, N.S., XXXVII, 1993*, p. 307-320 (în colaborare).
142. *Tezaurul de didrahemă histriene și imitații fidèle după tetradrahemele postume ale lui Filip al II-lea descoperit la Borănești, com. Coșereni, jud. Tulcea*, în *Al XI-lea Simpozion Național de Numismatică. Rezumatele comunicărilor*, 19-21 octombrie 1994, Slatina, 1994, p. 4-5 (în colaborare).
143. *Tezaurul de denari romani imperiali de la Trestenic, com. Nălbant, jud. Tulcea*, în *Al XII-lea Simpozion Național de Numismatică. Rezumatele comunicărilor*, 2-4 iunie, 1995, Giurgiu, 1995, p. 12 (în colaborare).
144. *Considerații preliminare asupra tezaurului de denari și antoninieni de la Stănești, com. Stănești, jud. Vâlcea*, în *Al XIII-lea Simpozion Național de Numismatică. Rezumatele comunicărilor*, 2-4 iunie 1995, Giurgiu, 1995, p. 13-14 (în colaborare).
145. *Le trésor de tétradrachmes de Bătașani (Roumanie) CH II*, 1975, no 65, în *BSFN*, 50, 1995, 10, p. 1195-1197.
146. *Contribuții la cunoașterea circulației monedei de bronz în secolul al V-lea p.Chr., la Tomis*, în *SCN*, X, 1993 (1996), p. 67-90 (în colaborare).
147. *Henry Bartlett Wells, 1908-1988*, în *SCN*, X, 1993 (1996), p. 205-207.
148. *Un tezaur de denari romani din secolul I p.Chr. de la Rachelu și câteva descoperiri monetare izolate din comuna Lunca Viță, jud. Tulcea*, în *BSNR, LXXXVI-LXXXVII*, 1992-1993 (1996), 140-141, p. 77-94 (în colaborare).
149. *Mărturii numismaticice privind locuirea antică de pe teritoriul satului Sâlcioara, com. Unirea, jud. Tulcea*, în *BSNR, LXXXVI-LXXXVII*, 1992-1993 (1996), 140-141, p. 125-133 (în colaborare).
150. *Două monede de aur romane târzii descoperite în Muntenia*, în *BSNR, LXXXVI-LXXXVII*, 1992-1993 (1996), 140-141, p. 315-318 (în colaborare).
151. *Politique et technologie – observations sur les émissions monétaires romaines d'or de 253 à 364*, în *RN*, 151, 1996, p. 141-170, pl. XXIV-XXVIII (în colaborare).
152. *Bucur Mitrea (23.10.1909-5.11.1995)*, în *International Numismatic Newsletter*, 28, 1996, p. 22-23.
153. *Analyses atomiques et nucléaires des monnaies romaines en or frappées entre 253-364*, în *CercetNum*, VII, 1996, p. 49-73 + 4 pl. (în colaborare).
154. *Supliment la descoperirile monetare 1914-1970 de la Histria*, în *Al XIV-lea Simpozion Național de Numismatică, Tulcea, 16-18 mai 1997*, rezumatele comunicărilor, Tulcea, 1997, p. 16-17.
155. *Un nou lot de monede bizantine din secolul al XI-lea descoperit la Nufărul, jud. Tulcea*, în *Al XIV-lea Simpozion Național de Numismatică, Tulcea, 16-18 mai 1997*, rezumatele comunicărilor, Tulcea, 1997, p. 20-22.
156. *Découvertes monétaires en Roumanie 1993 (XXXVII)*, în *Dacia, N.S., XXXVIII-XXXIX*, 1994-1995 (1997), p. 459-477 (în colaborare).
157. *Constantin Preda à son 70e anniversaire*, în *SCN*, XI, 1995 (1997), p. 9-17.
158. *Contributions numismatiques à l'histoire de Noviodunum aux VIe-VIIe siècles*, în *SCN*, XI, 1995 (1997), p. 135-161 (în colaborare).
159. *Les monnaies des IVe-VIIe siècles découvertes à Argamum (Scythie Mineure)*, în *XII. Internationaler Numismatischer Kongress, Vortragszusammenfassungen*, Berlin, 1997, p. 112, nr. 171.
160. *Gheorghe Popilian la 70 de ani*, în *SCIVA*, 47, 1996 (1998), 4, p. 435-442.
161. *Monede din vremea Imperiului roman din colecția școlii din cartierul Celeiun al orașului Corabia, jud. Olt*, în *SCN*, XII, 1997 (1998), p. 41-81.
162. *Monede grecești, romane și bizantine din Dobrogea în colecția Muzeului din Brăila*, în *SCN*, XII, 1997 (1998), p. 83-117 (în colaborare).
163. *Bucur Mitrea, 1909-1995*, în *SCN*, XII, 1997 (1998), p. 201-217.
164. *O rară tetradrahmă ateniană stephanophoră suberată*, în *BSNR, LXXXVIII-LXXXIX*, 1994-1995 (1998), 142-143, p. 13-17 (în colaborare).
165. *Două monede de aur din colecția Muzeului de Istorie și Arăd al Municipiului București*, în *BSNR, LXXXVIII-LXXXIX*, 1994-1995 (1998), 142-143, p. 29-32 (în colaborare).
166. *Monede din secolele II-XII descoperite la Niculițel, jud. Tulcea*, în *BSNR, LXXXVIII-LXXXIX*, 1994-1995 (1998), 142-143, p. 33-64 (în colaborare).
167. *Martin Jessop Price, 27. III. 1939-28. IV. 1995*, în *BSNR, LXXXVIII-LXXXIX*, 1994-1995 (1998), 142-143, p. 313-319.
168. *Emitișurile monetare ale atelierelor grecești de pe litoralul românesc al Mării Negre (sec. VI î.Hr.-III d.Hr.). Un studiu al problemei*, în *130 de ani de la crearea sistemului monetar românesc modern*, București, 1997, p. 56-70.
169. *Issues of Greek Mints on the Romanian Coasts of the Black Sea (Sixth Century B.C. to Third Century A.D.). A Stage of the Question*, în *130 years since the establishment of the modern Romanian monetary system*, Bucharest, 1997, p. 58-70.
170. *Quelques monnaies découvertes à Tropaeum Traiani*, în *Stephanos nomismatikos. Edith Schönert-Geiss zum 65. Geburstag*, Berlin, 1998, p. 523-542 (în colaborare).

171. *Monede grecești, romane și bizantine descoperite la Constanța în cartierul Viile Noi, în Al XV-lea Simposion Național de Numismatică, Alexandria-Teleorman, 12-14 mai 1998, rezumatele comunicărilor*, Alexandria, 1998, p. 31-33.
172. *Quelques monnaies de l'époque de l'Empire roumain trouvées dans les environs de Dionysopolis, în Dobroudja, 12, 1995 (1998)*, p. 89-102 (în colaborare).
173. *Découvertes monétaires en Roumanie 1994-1996 (XXXVIII-XL)*, în Dacia, N.S., XL-XLII, 1996-1998, p. 425-466.
174. *À propos du Pont Occidental et du Bas Danube à l'époque de Mithridate VI Eupator*, în RBN, CXLV, 1999, p. 155-164.
175. *Informații suplimentare privind descoperirile monetare romane și bizantine de la Sâlcioara și Enisala, în Istro-Pontica. Muzeul tulcean la o 50-a aniversare, 1950-2000. Omagiu lui Gavrilă Simion la 45 de ani de activitate*, Tulcea, 2000, p. 421-440 (în colaborare).
176. *Un trésor de monnaies d'Istros découvert à Orgame*, în A. Avram și M. Babeș (ed.), *Civilisation grecque et culture antiques périphérique. Hommage à Petre Alexandrescu à son 70e anniversaire*, București, 2000, p. 282-300 (în colaborare).
177. *Quelques monnaies découvertes récemment à Istros*, în A. Avram și M. Babeș (ed.), *Civilisation grecque et culture antiques périphérique. Hommage à Petre Alexandrescu à son 70e anniversaire*, București, 2000, p. 303-319 (în colaborare).
178. *Argamum. Descoperiri monetare. Copsis preliminar*, în *Materiale*, SN, I, 1999 (2000), p. 203-213.
179. *Atelierul monetar al cetății Istros în perioada autonomiei*, în *Simpozion de numismatică dedicat împlinirii a patru secole de la prima unire a românilor sub Mihai Voievod Viteazul, Chișinău, mai 2000. Comunicări, studii și note*, București, 2001, p. 9-33.
180. *Monede grecești și coloniale din colecția Emil Sacharie*, în BSNR, XC-XCI, 1996-1997 (2002), 144-145, p. 27-37 (în colaborare).
181. *Un mic tezaur de monede bizantine descoperit la Tropaeum Traiani*, în BSNR, XC-XCI, 1996-1997 (2002), 144-145, p. 85-95 (în colaborare).
182. *Tony Hackens, 1939-1997, necrolog*, în BSNR, XC-XCI, 1996-1997 (2002), 144-145, p. 293-306.
183. *Din partea redacției*, în *Simpozion de numismatică organizat în memoria martirilor căzuți la Valea Albă, la împlinirea a 525 de ani (1476-2001)*, Chișinău, 13-15 mai 2001, *Comunicări, studii și note*, București, 2002, p. 122-123.
184. *Un important tezaur de monede de argint istriene și tetradrachme Filip II, originale și imitații fidele*, în *Simpozion de numismatică dedicat împlinirii a 125 de ani de la proclamarea independenței României, Chișinău, 24-26 septembrie 2002. Comunicări, studii și note*, București, 2003, p. 9-32 (în colaborare).
185. *Monede bizantine de la Tomis și imprejurimi în colecția Institutului de Arheologie „V. Pârvan”*, în *Simpozion de numismatică dedicat împlinirii a 125 de ani de la proclamarea independenței României, Chișinău, 24-26 septembrie 2002. Comunicări, studii și note*, București, 2003, p. 137-161 (în colaborare).
186. *Radu Ocheșeanu (1943-1998), necrolog*, în BSNR, XCII-XCVII, 1998-2003 (2004), 146-151, p. 487-495.
188. *Paul Naster (1913-1998), necrolog*, în BSNR, XCII-XCVII, 1998-2003 (2004), 146-151, p. 497-505.
189. *John Kent (1998-2000), necrolog*, în BSNR, XCII-XCVII, 1998-2003 (2004), 146-151, p. 477-485.
190. *La diffusion des monnaies d'Istros, Callatis et Tomi, du VIe au Ier siècle av. J.-C. dans leurs territoires, zones d'influences et ailleurs (14 p.) și répertoire (30 p.)*, în *Presenza e funzioni della moneta nelle chorai delle colonie greche dall'Iberia al Mar Negro*, Centro internazionale di Studi Numismatici, suppl. *Annali*, Roma (sub tipar).

III. Bibliografii și repertoriu

191. *Bulletin analytique d'histoire romaine*, III, 1964, Strasbourg, 1967, nr. 796, p. 367; nr. 797, p. 367-368; nr. 801, p. 369; nr. 804, p. 370; nr. 805, p. 371; nr. 825, p. 382-383.
192. *Bulletin analytique d'histoire romaine*, IV, 1965, Strasbourg, 1968, nr. 552, p. 223; nr. 555, p. 225; nr. 558, p. 226; nr. 582, p. 234; nr. 584, p. 235; nr. 594, p. 237-238; nr. 612, p. 244; nr. 612 bis, p. 243; nr. 923, p. 399; nr. 927, p. 401.
193. *Numismatic Literature*, 81, 1968, nr. 105, p. 8; nr. 196, p. 34; nr. 227, p. 41-42; nr. 282, p. 51; nr. 316, p. 57; nr. 317, p. 57-58; nr. 326, p. 59; nr. 327, p. 60.
194. *Numismatic Literature*, 83, 1969, nr. 83, p. 5; nr. 50, p. 9; nr. 114, p. 20; nr. 121, p. 21; nr. 149, p. 26; nr. 185, p. 33; nr. 225, p. 40; nr. 271, p. 49; nr. 284, p. 51; nr. 510, p. 87.
195. *Numismatic Literature*, 84, 1970, nr. 22, p. 4; nr. 52, p. 9; nr. 71, p. 13; nr. 143, p. 26; nr. 144, p. 26; nr. 208, p. 38; nr. 270, p. 84; nr. 295, p. 53; nr. 306, p. 55; nr. 313, p. 56; nr. 613, p. 108.
196. *Numismatic Literature*, 85, 1971, nr. 212, p. 31; nr. 244, p. 36; nr. 268, p. 41; nr. 473, p. 70; nr. 495, p. 73; nr. 542, p. 81.
197. *Numismatic Literature*, 86, 1971, nr. 83; nr. 107, p. 17; nr. 116, p. 19; nr. 143, p. 23; nr. 149, p. 24; nr. 185, p. 30; nr. 220, p. 36; nr. 235 și nr. 236, p. 39; nr. 258, p. 43; nr. 616, p. 96; nr. 632, p. 99; nr. 640, p. 100; nr. 663, p. 104; nr. 671, p. 105; nr. 672, p. 106; nr. 694, p. 109.

198. *Numismatic Literature*, 87, 1972, nr. 20, p. 4; nr. 65, p. 11; nr. 77, p. 13; nr. 162, p. 30; nr. 187, p. 34; nr. 220, p. 40; nr. 264, p. 47; nr. 272, p. 49; nr. 303, p. 54; nr. 309, p. 55; nr. 357, p. 66; nr. 672, p. 112.
199. *Numismatic Literature*, 88, 1972, nr. 32, p. 5; nr. 170, p. 29; nr. 194, p. 33; nr. 198, p. 34; nr. 229, p. 38-39.
200. *Numismatic Literature*, 89, 1973, nr. 18, p. 3; nr. 264, p. 104.
201. *Numismatic Literature*, 90, 1973, nr. 19, p. 3; nr. 37, p. 6; nr. 74, p. 12; nr. 101, p. 17; nr. 130, p. 22; nr. 164, p. 28; nr. 165 și nr. 166, p. 28; nr. 167, p. 29; nr. 188, p. 32; nr. 217, p. 37; nr. 260, p. 44.
202. *Numismatic Literature*, 92, 1974, nr. 38 și nr. 39, p. 5; nr. 74, p. 11; nr. 98, p. 14; nr. 222, p. 36; nr. 233, p. 38; nr. 253, p. 41; nr. 301, p. 49; nr. 330, p. 53; nr. 343, p. 56; nr. 588, p. 96; nr. 596, p. 97; nr. 601, p. 98; nr. 610, p. 99; nr. 617, p. 101; nr. 635, p. 104.
203. *Coin Hoards*, I, 1975 (în colaborare).
204. *Numismatic Literature*, 93, 1973, nr. 134, p. 22; nr. 248, p. 43; nr. 270, p. 46.
205. *Numismatic Literature*, 94, 1975, nr. 164, p. 28-29; nr. 189, p. 32; nr. 291, p. 49; nr. 341, p. 57.
206. *Coin Hoards*, II, 1976 (în colaborare).
207. *Numismatic Literature*, 93, 1975; nr. 63, p. 9; nr. 89, p. 14; nr. 125, p. 20; nr. 138, p. 22; nr. 149, p. 23.
208. *Numismatic Literature*, 96, 1976, nr. 20, p. 4; nr. 38, p. 6-7; nr. 68, p. 13; nr. 77, p. 15; nr. 105, p. 21; nr. 106, p. 21-22; nr. 195, p. 38-39; nr. 198, p. 39; nr. 218-220, p. 43; nr. 226, p. 44-45; nr. 381, p. 72-73.
209. *Coin Hoards*, III, 1977 (în colaborare).
210. *Numismatic Literature*, 97, 1977, nr. 10, p. 2; nr. 38, p. 7-8; nr. 176, p. 34; nr. 250, p. 48; nr. 259, p. 50; nr. 260, p. 50-51; nr. 261, p. 51; nr. 264, p. 51-52; nr. 266, p. 52; nr. 269, p. 53; nr. 548, p. 108.
211. *Numismatic Literature*, 98, 1977, nr. 44, p. 8-9; nr. 53, p. 10; nr. 155, p. 32; nr. 223, p. 47; nr. 278, p. 58; nr. 295, p. 62; nr. 308, p. 64; nr. 631, p. 122; nr. 636, p. 123.
212. *Coin Hoards*, IV, 1978 (în colaborare).
213. *Numismatic Literature*, 99, 1978, nr. 1, p. 1; nr. 71, p. 13; nr. 86, p. 15; nr. 271, p. 51; nr. 339, p. 65; nr. 340, p. 65; nr. 351, p. 67; nr. 433, p. 82; nr. 827, p. 150; nr. 846, p. 153; nr. 859, p. 155.
214. *Coin Hoards*, V, 1979, (în colaborare).
215. *Numismatic Literature*, 101, 1979, nr. 247, p. 41; nr. 369, p. 62; nr. 495, p. 84; nr. 913, p. 146; nr. 914, p. 146-147; nr. 915, p. 147; nr. 927, p. 149; nr. 945, p. 151.
216. *Coin Hoards*, VI, 1981 (în colaborare).
217. *Numismatic Literature*, 105, 1981, nr. 212, p. 41; nr. 439, p. 86.
218. *Numismatic Literature*, 106, 1981, nr. 4, p. 2; nr. 50, p. 11; nr. 224, p. 41; nr. 324, p. 54; nr. 334, p. 55; nr. 785, p. 120-121.
219. *Numismatic Literature*, 107, 1982, nr. 31-32, p. 5; nr. 332-333, p. 53; nr. 380-381, p. 61.
220. *Numismatic Literature*, 109, 1983, nr. 183, p. 30; nr. 210, p. 35; nr. 225, p. 37; nr. 235, p. 39; nr. 445, p. 73; nr. 488, p. 81; nr. 504, p. 84.
221. *Coin Hoards*, VII, 1985 (în colaborare).
222. *Coin Hoards*, 1994, în NC, 154, 1994, nr. 15, p. 270; nr. 17, p. 271; nr. 25, 26, 28, p. 272; nr. 29, p. 272-273; nr. 34, p. 273; nr. 40, p. 274; nr. 42, 44, p. 275; nr. 52, p. 276.
223. *Numismatic Literature*, 141, 1999, nr. 15, p. 2; nr. 41, p. 6; nr. 52, p. 7; nr. 61, p. 8; nr. 94, p. 13; nr. 100, p. 14; nr. 105 și nr. 108, p. 15; nr. 130, p. 20; nr. 142-143, p. 22; nr. 153, p. 23; nr. 194, p. 32; nr. 198, p. 32-33; nr. 236, p. 39; nr. 238, p. 40; nr. 245, p. 41; nr. 249, p. 42; nr. 255-256, p. 43; nr. 271-272, p. 46-47; nr. 287-288, p. 49; nr. 305, p. 52; nr. 312, p. 53-54; nr. 313 și 315, p. 54; nr. 317, p. 54-55; nr. 320, p. 55; nr. 322-324, p. 56; nr. 330, p. 57; nr. 331 și 333, p. 58; nr. 448, p. 77; nr. 496, p. 83-84; nr. 510, p. 86; nr. 539, p. 90; nr. 568, p. 96.
224. *Numismatic Literature*, 142, 1999, nr. 1, p. 1; nr. 10, p. 2; nr. 18, p. 3; nr. 41, p. 7; nr. 141, p. 23; nr. 167, p. 27; nr. 175, p. 28; nr. 178-179, p. 29; nr. 212, p. 34-35; nr. 269, p. 44; nr. 286, p. 46-47; nr. 288, p. 47; nr. 297-298, p. 48; nr. 360-361, p. 58; nr. 368, p. 59; nr. 369, p. 59-60.

IV. Recenzii

225. *Journées d'Etudes Langues Anciennes*, 36, 1967; 37, 1967, în SCIV, 19, 1968, 2, p. 378-382.
226. N. Olcay, H. Seyrig, *Le trésor de Mektepini en Phrygie*, Paris, 1965, în SiCI, X, 1968, p. 349-350.
227. L. Robert, *Monnaies antiques en Troade*, Genève-Paris, 1966, în SiCI, X, 1968, p. 544-549.
228. L. R. Belart, *Le trésor d'époque romaine de Kaiseraugust-Argeovie*, în SiCI, X, 1968, p. 351-352.
229. St. Skowronsk, *On the problems of the Alexandrian Mint*, Varșovia, 1967, în SiCI, XI, 1969, p. 376-378.
230. L. Robert, *Monnaies grecques. Types, légendes, magistrats monétaires et géographie*, Genève-Paris, 1967, în SiCI, XI, 1969, p. 373-376.
231. F. Panvini-Rosati, *La moneta greca*, Bologna, 1968, în SCN, V, 1971, p. 429.
232. Eugen Chirilă, Gabriel Mihăescu, *Tezaurul monetar de la Căprioru*, Tîrgoviște, 1969, în SCN, V, 1971, p. 431-432.
233. M. H. Crawford, *Roman Republican Coin Hoards*, Londra, 1969, în SCN, V, 1971, p. 436-439.

234. Giovanni Gorini, *Ripostiglio del V sec. da Trecenta-Rovigo, Padusa V, 1969*, în *MemAntiq*, II, 1970, p. 585-587.
235. *Numismatic Literature*, 81, 1968; 32, 1969, în *SCN*, V, 1971, p. 445-447.
236. Ernesto Bernareggi, *Istituzioni di Numismatica*², Milano, 1970, în *SCIV*, 22, 1971, 2, p. 351-353.
237. Ernesto Bernareggi, *Problemi di numismatica longobarda, la monetazione di re Aistolfo a Ravenna*, în *Annali*, 15, 1968 (1970), în *MemAntiq*, III, 1971, p. 593-594.
238. A. S. Fava, *I simboli nelle monete argentes repubblicane e la vita dei romani*, Torino, 1969, în *Dacia*, N.S., XV, 1971, p. 447-450.
239. C. H. V. Sutherland, N. Olkay, K. E. Morrington, *The Cistophori of Augustus*, Londra, 1971, în *SiCl*, XIV, 1972, p. 356-358.
240. Giovanni Gorini, *Monete antiche a Padova*, 1972, în *SCIV*, 24, 1973, 4, p. 682-684.
241. C. Preda, H. Nubar, *Histria III. Descoperirile monetare 1914-1970*, Bucureşti, 1973, în *SCIV*, 25, 1974, 2, p. 318-324.
242. G. Le Rider, *Les monnaies thasiennes, Guide de Thasos*, Paris, 1968, în *SCN*, VI, 1975, p. 282.
243. P. Bastien, H. Huvelin, *Trouvaille des folles de la période constantinienne (307-317)*, Wetteren, 1969, în *SCN*, VI, 1975, p. 286-287.
244. *Les monnaies et médailles rancontent l'histoire de France*, Paris, 1972, în *SCN*, VI, 1975, p. 291.
245. *Rivista Italiana di Numismatica e Scienze Affini*, indice 1888-1967, 1-2, 1968-1969, în *SCN*, VI, 1975, p. 293.
246. *Rivista Italiana di Numismatica e Scienze affini*, 17 (71), 1969, în *SCN*, VI, 1975, p. 294.
247. *Rivista Italiana di Numismatica e Scienze affini*, 18 (72), 1970, în *SCN*, VI, 1975, p. 295.
248. *Rivista Italiana di Numismatica e Scienze affini*, 19 (73), 1971, în *SCN*, VI, 1975, p. 297-299.
249. Henri Seyrig, *Trésors du Levant anciens et nouveaux*, II, Paris, 1973, în *SCN*, VII, 1980, p. 197-199.
250. *Sylloge Nummorum Graecorum*, VI, Londra, 1972, în *SCN*, VII, 1980, p. 200.
251. Giovanni Gorini, *Monete romane repubblicane del Museo Bottacin di Padova*, Venetia, 1975, în *SCN*, VII, 1980, p. 201-202.
252. Bierre Bastien, André Cothenet, *Trésors monétaires du Cher*, Lignières (294-310); *Osmery* (294-313), Wetteren, 1974, în *BSNR*, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 694-695.
253. *Monnaies Gauloises, Romaines, Mérovingiennes, Féodales et Royales. Musée Municipal de Limoges*, Limoges, 1975, în *BSNR*, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 699-701.
254. *Rassegna Numismatica* (1978-1979), în *BSNR*, LXX-LXXIV, 1976-1980 (1981), 124-128, p. 709-710.
255. Georges Le Rider, *Le monnayage d'argent et d'or de Philippe II frappé en Macédoine de 359 à 294*, Paris, 1977, în *SCN*, VIII, 1984, p. 137-138.
256. *Sylloge Nummorum Graecorum. The Collection of the American Numismatic Society, Part 4. Sicily II: Galatia-Styella*. The American Numismatic Society, New York, 1977, în *SCN*, VIII, 1984, p. 138-139.
257. Maria Chițescu, *Numismatic Aspects of the History of the Dacian State. The Roman Republican Coinage in Dacia and Geto-Dacian Coins of Roman Type*, BAR International Ser. 112, Oxford, 1982, în *SCN*, VIII, 1984, p. 141-143.
258. Pierre Bastien și Catherine Metzger, *Le trésor de Beaureains (dit d'Arras)*, în *Numismatique romaine. Essais, recherches et documents*, X, Wetteren, 1977, în *SCN*, VIII, 1984, p. 146-147.
259. *Trésors monétaires*, I, Paris, 1979, în *SCN*, VIII, 1984, p. 149-150.
260. *Trésors monétaires*, II, Paris, 1980, în *BSNR*, LXXV-LXXVI, 1981-1982 (1983), 124-130, p. 486-487.
261. Nancy M. Waggoner, *Early Greek Coins from the Collection of Jonathan P. Rosen*, în *Ancient Coins in North American Collection*, 5, New York, 1983, în *BSNR*, LXXVII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 468-469.
262. Josef Brunsmid, *Die Inschriften und Münzen der griechischen Städte Dalmatiens, retipărire anastatică*, Padova, 1979, în *BSNR*, LXXVII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 469-470.
263. Robert Etienne, Marguerite Rachet, *Le trésor de Garrone. Essai sur la circulation monétaire en Aquitaine à la fin du règne d'Antonin le Pieux (159-161)*, Bordeaux, 1984, în *BSNR*, LXXVII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 470-474.
264. Pierre Bastien, *Le monnayage de l'atelier de Lyon. De la mort de Constantin à la mort de Julien (337-363)*, în *Numismatique romaine. Essais, recherches et documents*, XV, Wetteren, 1985, în *BSNR*, LXXVII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 474-478.
265. *Numismatica e Antichità Classiche. Quaderni Ticinesi*, XIV, 1985, în *BSNR*, LXXVII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 492-494.
266. *Nuovo schedario della Biblioteca*, îngrijit de Lucio Ferri, Società Numismatica Italiana, Milano, 1982, în *BSNR*, LXXVII-LXXIX, 1983-1985 (1986), 131-133, p. 494-495.
267. Herbert Kevin, *The John Max Wulfing Collection in Washington University*, în *Ancient Coins in North American Collections*, New York, 1979, în *SCN*, IX, 1989, p. 138.
268. Simone Scheers (în col. cu Jacqueline Delaporte), *Monnaies, gauloises de Seine-Maritime, Rouen*, 1978, în *SCN*, IX, 1989, p. 141-142.

269. Jean-Pierre Callu, *Inventaire des trésors de bronze constantiniens (313-348)*; Pierre Bastien, *Le trésor monétaire de Fresnoy-lès-Roye II (261-309)*, idem, *Numismatique romaine et coopération internationale en hommage à Hans-Georg Pflaum*, în *Numismatique romaine. Essais, recherches et documents, XII*, Wetteren, 1981, în SCN, 1989, p. 142-144.
270. Claude Brenot, Jean-Pierre Calu, *Monnaies de fouilles du sud-est de la Gaule (VIe s. av. J.-C. – VIe s. ap. J.-C.)*, Glanum, Marseille, Novem Crasis, Université de Paris, X, Nanterre, Centre de recherches sur l'Antiquité Tardive et le Haut Moyen Âge, Cahier no III, 1978, în SCN, IX, 1989, p. 145-146.
271. Gérard Aubin, *Corpus des trésors monétaires antiques de la France, III, Pays de la Loire*, Paris, 1984, în SCN, IX, 1989, p. 148-149.
272. *La zecca di Milano. Atti del Convegno Internazionale di Studio, Milano, 9-14 maggio 1983*, Milano, 1984, în SCN, IX, 1989, p. 152-154.
273. *Rivista Italiana di Numismatica e Scienze Affini, LXXXVI*, 1984, în SCN, IX, 1989, p. 156-157.
274. *Trésors monétaires, III*, 1981, în SCN, IX, 1989, p. 157-158..
275. *Sylloge Nummorum Graecorum IX*, The British Museum, I, The Black Sea, Londra, 1993, în BSNR, LXXXVI-LXXXVII, 1992-1993 (1996), 140-141, p. 353-360.
276. Margaret Thompson, *Alexander's drachms mints, II: Lampsacus and Abydus*, New York, 1991, în SCN, X, 1993 (1996), p. 167-169.
277. Alain Davesne, Georges Le Rider, *Gülnar II. Le trésor de Meydancikkale (Cilicie Trachée, 1980)*, Paris, 1989, în SCN, X, 1993 (1996), p. 169-174.
278. *Sylloge Nummorum Graecorum. Italia. Milano. Civiche Raccolte Numismatiche, III, Campania-Calabria*, Milano, 1989, în SCN, X, 1993 (1996), p. 174-175.
279. *Sylloge Nummorum Graecorum. Deutschland. Staatliche Münzsammlung München, 7, Berlin*, 1985, în SCN, X, 1993 (1996), p. 176-177.
280. Pierre Bastien, *Le monnayage de l'atelier de Lyon du règne de Jovien à la mort de Jovin (363-413). Numismatique romaine, Essais, recherches et documents, XVI*, Wetteren, 1987, în SCN, X, 1993 (1996), p. 180-182.
281. *Numismatica e Antichità classiche. Quaderni Ticinesi, 19*, 1990, în SCN, X, 1993 (1996), p. 193-195.
282. *Polish Numismatic News, 5, 1991. Special Issue for the International Numismatic Congress in Brussels, September 8-12, 1991. Wiadomości Numizmatyczne, 34, 1990, 3-4 (133-134)*, în SCN, X, 1993 (1996), p. 196-197.
283. Georges de Loÿe, Médailler, Musée Calvet, I, *Les monnaies, I, Monnaies en or de l'Antiquité, byzantines et du haut Moyen Âge*, Avignon, 1987, în SCN, X, 1993 (1996), p. 200-201.
284. *Sylloge Nummorum Graecorum, IX, The British Museum, I, The Black Sea, Londra*, 1993, în BSNR, LXXXVI-LXXXVII, 1992-1993 (1996), 140-141, p. 353-360.
285. *Sylloge Nummorum Graecorum. The Collection of the American Numismatic Society, Part 8, Macedonia II: Alexander I-Philip II*, New York, 1994, în BSNR, XC-XCI, 1996-1997 (2002), p. 277-280.
286. *Trésors et circulation monétaire en Anatolie antique*, Paris, 1994, în BSNR, XC-XCI, 1996-1997 (2002), p. 282-286.
287. Y. Touratsoglou, *Disjecta membra. Two New Hellenistic Hoards from Greece, Athena*, 1995, în BSNR, XC-XCI, 1996-1997 (2002), 144-145, p. 280-282.

Numeroase alte lucrări apărute în publicații de cultură și popularizare nu au fost incluse în prezenta listă.